

สภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การประเมินความจำเป็นเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

State of Pregnancy Students Aged Under 20 Years Old in Lower North – Eastern Region Needs Assessment for Curriculum Development

กীরติ ธรรมมา¹⁾ และ สิทธิพล อาจอินทร์²⁾

Keerati Thamma¹⁾ and Sitthipon Art-in²⁾

¹⁾ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assistant Professor Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) ศึกษาสาเหตุการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และ 3) ศึกษาความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่ตั้งครรภ์ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 354 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนที่ตั้งครรภ์ส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี (ร้อยละ 32.49) มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่อมีอายุ 16 ปี (ร้อยละ 27.97) การศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 42.23) สถานภาพการสมรสไม่ได้แต่งงานแต่ใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 32.49) สถานภาพการสมรสของบิดามารดา บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 42.09) ลักษณะการอยู่อาศัย อยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 31.36) กลุ่มตัวอย่างยังเป็นนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 70.90) และยังไม่มีรายได้ (ร้อยละ 54.24) รายได้ส่วนใหญ่มาจากพ่อแม่ผู้ปกครอง (ร้อยละ 41.24)

2. สาเหตุการตั้งครรภ์ของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่คุมกำเนิดเพราะไม่ทันป้องกัน (ร้อยละ 54.47) ปัจจัยที่เป็นเหตุให้มีเพศสัมพันธ์คือต้องการความรัก (ร้อยละ 62.28) ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 97.05) ซึ่งมีผลทำให้เกิดอาการมึนเมาควบคุมตัวเองไม่ได้ นักเรียนเคยถูกละเมิดทางเพศในวัยเด็กด้วยวาจาโดยการเล่าเรื่องตลกกลามก (ร้อยละ 44.14) เพื่อนที่คบมีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน (ร้อยละ 42.66) และคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่เสียหายอะไร (ร้อยละ 37.21)

3. ความรู้และทักษะที่จำเป็น พบว่า อาชีพและความต้องการความช่วยเหลือของนักเรียนที่ตั้งครรภ์ต้องการความช่วยเหลือในด้านบริการสถานรับเลี้ยงดูบุตร (ร้อยละ 41.81) นมในการเลี้ยงดูบุตร (ร้อยละ 35.88) เจ้าหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือครอบครัว (ร้อยละ 31.64) และอาชีพที่ต้องการฝึกคือ งานธุรกิจ (ร้อยละ 54.52) การค้าขาย ร้านเสริมสวย และร้านอาหาร

คำสำคัญ : สภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียน การประเมินความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

Abstract

The objective of this research were to 1) study the general information of pregnancy of students aged under 20 years old in the lower north-eastern region of Thailand, 2) study the cause of this pregnancy, and 3) study the necessary knowledge and skill for these students. Sampling group, selected by the simple random sampling method, was 354 pregnant students aged under 20 years old in the lower north-eastern region. Study tool was a checklist questionnaire. Data was analyzed by calculating the frequency and percentage. Data from open-end questions was analyzed through the content analysis method.

Research findings were as follows:

1. General information of sampling group included most of pregnant students were 18 years old (32.49%), the average age for first sex was 16 years (27.97%), the highest degree was high school diploma (42.23%), not married but lived together (32.49%), father and mother lived together (42.09%), lived with father and mother (31.36%), student or undergraduate status (70.90%), had no income (54.24%), and parent were the main income earner of the family (41.24%).

2. The causes of students' pregnancy included most of the birth control failed by unplanned prevention (54.47%), factors that led to having sex was the pursuit of love (62.28%), drinking alcohol made them could not control oneself (97.05%), students were sexually harassed by listening to dirty jokes when they were a child (44.14%), their friends liked nightlife (42.66%), and believed that having sex before marriage was okay (37.21%).

3. Knowledge and skill necessary found that occupation and need of assistance of pregnant students included they required a nursery service (41.18%), milk for custody the children (35.88%), Staff for consulting, suggesting and helping the families (31.64%), career training in business (54.52%), as well as career training in sales, beauty shop, and restaurant.

Key Words : State of Pregnancy Students, Needs Assessment for Curriculum Development

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาเด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และนำไปสู่การตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม ได้เป็นปัญหาที่ปรากฏอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นเด็กที่อยู่ในวัยเรียน ประเทศไทยได้เผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์หรือสังคมไร้พรมแดน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งวิถีการดำเนินชีวิตและวิถีวัฒนธรรม ขณะที่โครงสร้างของสังคมไทยยังไม่สามารถปรับตัวได้ทัน ส่งผลให้คนไทยซึมซับวัฒนธรรมตะวันตกโดยไม่รู้จักเลือกทำให้ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาสังคมไทยต้องเผชิญกับวิกฤติเรื่องค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรม การเลียนแบบ สังคมของวัยรุ่นไทยกลายเป็นสังคมบริโภคที่แทบจะไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ที่สำคัญของสังคมเหล่านี้คือการหนึ่งก็คือ การมีเพศสัมพันธ์แบบเสรี จนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและปัญหาการตั้งครรภ์ตามมา [5]

ปัจจุบันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาใหญ่มากสำหรับประเทศไทยขณะนี้ล่าสุดจากผลการสำรวจทั่วโลก ประเทศไทยมีเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์มากถือเป็นอันดับ 1 ในประเทศแถบเอเชียพบว่าในแต่ละปีมีจำนวนสตรีที่ตั้งครรภ์ทั่วโลกถึง 208.2 ล้านคน ซึ่งเป็นการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ถึงร้อยละ 41 ในขณะที่ทวีปเอเชียมีจำนวนสตรีที่ตั้งครรภ์ถึง 18.8 ล้านคน และมีอัตราการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ถึงร้อยละ 38 และสำหรับประเทศไทยนั้นอัตราสตรีที่ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจนั้นเพิ่มมากขึ้นทุกปีโดยเฉพาะเยาวชนในวัยเรียนที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปีจากสถิติพบว่าตั้งครรภ์ในวัยเรียนมากเป็นอันดับ 1 ในเอเชียหรือมากกว่า 130,000 ราย หรือกว่าร้อยละ 56 [7] และยังพบว่าอายุของเยาวชนไทยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก หรืออายุของสตรีที่ตั้งครรภ์ยังลดลงเรื่อย ๆ เรื่องนี้เป็นประเด็นที่สังคมหลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจ

อย่างมากและเร่งทำการป้องกันแก้ไข โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาแล้วการแก้ไขนั้นเป็นเรื่องที่กระทบครอบครัว ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย ซึ่งจะต้องร่วมกันรับผิดชอบเยียวยาแก้ไข และหาทางออกที่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดสำหรับเด็กทั้งเด็กหญิงที่กำลังตั้งครรภ์และเด็กชายที่ร่วมกันก่อการผิดจารก รวมทั้งเด็กทารกที่กำลังจะคลอดออกมา เนื่องจากเด็กที่กำลังตั้งครรภ์ยังจำเป็นต้องเติบโต และพัฒนาในฐานะที่เป็นเด็กและเยาวชนที่ต้องพัฒนาเป็นอนาคตของชาติต่อไปในอนาคต [3] ปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมปรากฏอยู่ทุกภาคของประเทศไทย และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี เนื่องจากลักษณะสำคัญทางอารมณ์ของมีความรุนแรงและยังควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้เมื่อเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาจึงมักทำอะไรตามอารมณ์ โดยไม่ทันยั้งคิด มีความอ่อนไหวและเปลี่ยนแปลงง่าย และมักจะเกิดกับอารมณ์ทางลบ เช่น ผิดหวัง เสียใจ เด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้นับได้ว่าเป็นเด็กในวัยเรียนที่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาเพื่อเป็นทรัพยากรในการพัฒนาประเทศต่อไปกลับต้องประสบกับภาวะการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมสำหรับวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในวัยเรียนส่งผลลาออกระหว่างการเรียน ทำให้เสียโอกาสทางการศึกษารอบตัว ผิดหวัง/อับอาย อีกทั้งยังเกิดปัญหาสุขภาพจิตของตัววัยรุ่นเอง คือมีความเครียด ความกังวล บางรายหาทางออกด้วยการฆ่าตัวตาย ทำแท้ง เป็นต้น การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนนำไปสู่ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ซึ่งน่าจะเกิดจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเกิดจากการเล่าเรียนน้อยเด็กมาจากครอบครัวที่ยากจน ครอบครัวที่มีปัญหาแตกแยก ขาดความอบอุ่นนำไปสู่การใช้สารเสพติดต่าง ๆ แอลกอฮอล์ทำให้เกิดความไม่นับถือตนเอง ไม่เห็นคุณค่าในตนเองเนื่องจากขาดกำลังใจ ถูกว่ากล่าวตำหนิตีเยียน

เป็นประจำ ทำให้ขาดความรัก ต้องการความรัก การเอาใจใส่จากพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือการไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ในการให้คำปรึกษาของพ่อแม่ให้เกิดเงื่อนไขในการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เมื่อเกิดปัญหาก็ขาดที่พึ่งทางใจ ขาดความรัก ไม่รู้จักรัก รักคนอื่นไม่เป็น จึงกระทำตัวเรียกร้องความสนใจ สร้างความโดดเด่นในทางที่ไม่เหมาะสม [6]

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญ และจำเป็นในการศึกษาสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพราะการตั้งครรภ์ในวัยเรียนถือเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและสภาพพื้นที่มีระดับปัญหารุนแรงอยู่ในเกณฑ์ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและต้องร่วมมือกันในทุกภาคส่วนวิธีการแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรนั้นจะต้องใช้การมีส่วนร่วมในชุมชน ให้คนในชุมชนได้รับรู้ปัญหาด้วยตัวเอง กระทั่งคิด วางแผนและแก้ปัญหาด้วยคนในชุมชนเอง เพราะคนในชุมชนย่อมรู้ถึงปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาได้ถูกต้องกว่าคนอื่น อย่างไรก็ตามในส่วนภาครัฐหรือฝ่ายวิชาการก็ต้องเข้าไปช่วยเหลือในด้านการศึกษาเป็นแรงเสริมเข้าไปด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาสาเหตุการตั้งครรภ์ของนักเรียนในระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
3. เพื่อศึกษาความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการตั้งครรภ์ หมายถึง บัณฑิตที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ สภาพทั่วไป สาเหตุการตั้งครรภ์ ความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ อาชีพ และความต้องการความช่วยเหลือสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม สภาพการตั้งครรภ์นักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 10 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการตั้งครรภ์ จำนวน 14 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่จำเป็น จำนวน 7 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพและความต้องการความช่วยเหลือ จำนวน 2 ข้อคำถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาในโรงเรียน ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาที่มีระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หมายถึง พื้นที่หรืออาณาเขตที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย 8 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีลักษณะดำเนินการวิจัยโดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็น

การวิจัยที่มุ่งเน้นในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนตั้งครรภ์ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในด้านข้อมูลสภาพทั่วไป สาเหตุของการตั้งครรภ์ของนักเรียน ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนตั้งครรภ์ และอาชีพและความต้องการความช่วยเหลือของนักเรียนที่ตั้งครรภ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนที่ตั้งครรภ์ในระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 8 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร จำนวน 18,764 คน

กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่ตั้งครรภ์ในระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 354 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ ในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการตั้งครรภ์ ซึ่งสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ การมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่มีการป้องกัน ปัจจัยทางด้านจิตใจ การก้าวเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นเร็วขึ้น การใช้สารเสพติด การถูกละเมิดทางเพศในวัยเด็ก เพื่อนที่คบและค่านิยมและโลกทัศน์ทางเพศของวัยรุ่นชายหญิงแตกต่างกันในวัยเด็ก

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ ซึ่งสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ความเป็นมาของชีวิต การเจริญเติบโตและการพัฒนาทางเพศ การวางแผนครอบครัว โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม และทักษะความเป็นแม่

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพและความต้องการความช่วยเหลือซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผลโดยคำนวณหาค่าทางสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และ ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลเป็นคำถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เกิดจากสาเหตุและปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ที่ทำให้ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันสมควร สามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.49 การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่มีอายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.97 การศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 42.23 สถานภาพการสมรสไม่ได้แต่งงานและใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 32.49 สถานภาพการสมรสของบิดามารดา บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 42.09 ลักษณะการอยู่อาศัย อยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 31.36 กลุ่มตัวอย่าง ยังเป็นนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 70.90 และยังไม่มีความได้ ร้อยละ 54.24 รายได้ส่วนใหญ่มาจากพ่อแม่ ผู้ปกครองร้อยละ 41.24

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่า สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเรียนหนังสือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นส่วนใหญ่ วัยรุ่นที่แสดงพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนนั้น มีระดับการศึกษาที่ไม่สูงมากนัก ทำให้ขาดความรู้ในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์และขาดความรู้ในการป้องกันทำให้เกิดการกระทำที่ผิดพลาดขึ้นได้ ประกอบกับวุฒิภาวะที่ยังไม่พร้อมทำให้ไม่สามารถยับยั้งชั่งใจตนเองได้ ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ในที่สุด มีสาเหตุที่แตกต่างไม่ว่าจะจากปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาจากสภาพแวดล้อม หรือขาดความรู้ ความเข้าใจ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็ว ทำให้ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นมองเห็นว่าเป็นเรื่องปกติการรักนวลสงวนตัว ถือเป็นเรื่องล้าสมัย บางรายไม่ต้องรู้จักกันลึกซึ้ง เพียงแค่มีความพอใจก็สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ โดยไม่ต้องพูดถึงการแต่งงานหรือมีครอบครัว ซึ่งผลเกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์และการเป็นมารดาของวัยรุ่นที่ขาดความพร้อมยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ส่งผลลาออกระหว่างการเรียน ทำให้เสียโอกาสทางการศึกษาคงครวญผิดหวัง อับอายอีกทั้งยังเกิดปัญหาสุขภาพจิตของตัววัยรุ่นเอง คือมีความเครียด ความกังวลบางรายหาทางออกด้วยการฆ่าตัวตายทำแท้ง สอดคล้องกับ จรรยา ดวงแก้ว [1] นักเรียนที่ศึกษาพบว่า ยังไม่มีรายได้เป็นของตนเองต้องพึ่งรายได้จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ผลการศึกษาดังกล่าว ทำให้เห็นว่าสภาพครอบครัวของเด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถประกอบอาชีพประจำได้ เนื่องจากอายุน้อยจึงจำเป็นต้องพึ่งพาและเป็นการขอของครอบครัว สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ บัจจพงษ์ และคณะ [2] กล่าวว่า การถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นพฤติกรรมที่เสียหายหรือไม่ นั้น คงขึ้นอยู่กับกรอบรับของสังคมเป็นสำคัญ

2. สาเหตุของการตั้งครรภ์ของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุการตั้งครรภ์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมีเพศสัมพันธ์มีวิธีการป้องกันโดยใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดร้อยละ 98.02 ส่วนใหญ่ที่ไม่คุมกำเนิดเพราะไม่ทันป้องกัน ร้อยละ 54.47 ปัจจัยที่เป็นเหตุให้มีเพศสัมพันธ์ คือต้องการความรัก ร้อยละ 62.28 การเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วขึ้น โดยเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกที่อายุเฉลี่ย 13 ปี ซึ่งมีผลทำให้มีความสนใจเพศตรงข้ามร้อยละ 44.63 สารเสพติดที่ใช้ หรือเคยใช้ คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 97.05 การใช้สารเสพติดดังกล่าว มีผลทำให้เกิดอาการมึนเมาควบคุมตัวเองไม่ได้ การถูกละเมิดทางเพศในวัยเด็กด้วยวาจาโดยการเล่าเรื่องตลกหลามก ร้อยละ 44.14 การถูกละเมิดทางเพศด้วยการแสดงกิริยาโดยการถูกแตะต้องตัว เช่น เสื้อผ้า ร่างกาย ผอม แขน ร้อยละ 69.21 ไม่เคยถูกล่วงละเมิดทางเพศอย่างรุนแรง เพื่อนที่เคยมีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน ร้อยละ 42.66 ค่านิยมและโลกทัศน์ทางเพศ ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ผู้ชายเป็นฝ่ายร้องขอในการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 93.22 และความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่เสียหายอะไร คิดเป็นร้อยละ 37.21

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสาเหตุการตั้งครรภ์อยู่ในวัยเรียนขาดความรู้ในเรื่องการป้องกันและการคุมกำเนิด รวมทั้งเป็นวัยที่มีพฤติกรรมอยากลองอยากสนุก บางครั้งในการร่วมเพศฝ่ายหญิงตามใจฝ่ายชายจึงยังไม่ทันป้องกัน ซึ่งจากการศึกษาสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่นไทย ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พบว่าแนวโน้มในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมามาสถานการณ์การคลอดบุตรของนักเรียนอายุต่ำกว่า 20 ปี มีแนวโน้ม

เพิ่มขึ้นโดยตลอดโดยในกลุ่มนักเรียนอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกมีค่าร้อยละเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาตั้งแต่ปี 2543 ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมควรตระหนักและจำเป็นต้องเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขโดยเร็ว สอดคล้องกับผลสำรวจเจอแบบคโพลล์ ประสพการณ์และทรรศนะของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน

3. ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนตั้งครรภ์

ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนตั้งครรภ์ พบว่า นักเรียนต้องการความรู้ในเรื่องความเป็นมาของชีวิตส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องการตั้งครรภ์ร้อยละ 56.78 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการทางเพศในเรื่องการมีประจำเดือนและการพัฒนาการทางเพศร้อยละ 43.50 การวางแผนครอบครัวมีการคุมกำเนิด ร้อยละ 59.04 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 45.76 การปฏิบัติตัวเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยการควบคุมความต้องการทางเพศร้อยละ 45.76 และในด้านทักษะความเป็นแม่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดูแลตนเองหลังคลอด ร้อยละ 53.11 จากผลการวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่า ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในเรื่องความเป็นมาของชีวิตในเรื่องการตั้งครรภ์คิดเป็นร้อยละ 56.78 ในเรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการทางเพศในเรื่องการมีประจำเดือนและการพัฒนาการทางเพศ ร้อยละ 43.50 การวางแผนครอบครัวมีการคุมกำเนิดร้อยละ 59.04 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 45.76 การปฏิบัติตัวเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยการควบคุมความต้องการทางเพศ ร้อยละ 45.76 และในด้านทักษะความเป็นแม่กลุ่มตัวอย่าง มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดูแลตนเองหลังคลอด ร้อยละ 53.11 จากผลการศึกษาดังกล่าว ทำให้เห็นว่าเด็กที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรส่วนมากจะไม่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา และอาชีพการงานทั้งนี้เพราะ ขาดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกือบทุกด้าน

โดยเฉพาะการแต่งงานแต่วัยเด็กทำให้ช่วงชีวิตในวัยเด็กขาดหายไปขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองตามวัยอันควร จำเป็นต้องได้รับการบำบัดโดยทีมจิตบำบัดเพื่อให้เด็กสามารถควบคุมความต้องการทางเพศได้ในระดับปกติ โดยเฉพาะการรู้จักวิธีการคลายความกดดันอารมณ์เพศที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความเครียดและหมกมุ่นในเรื่องเพศด้วย ทักษะในการทำกิจกรรมทดแทนการมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีสำเร็จความใคร่แต่ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จทางการศึกษา โดยเน้นไปที่พัฒนาการด้านการรู้จักคิดของเด็ก หรือที่เรียกในภาษาอังกฤษว่า Development จะช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองให้แก่เด็ก เด็กจะมีสมาธิกับการพัฒนาตนเองแทนการหมกมุ่นในเรื่องเพศ รวมทั้งทำให้เด็กรู้ใคร่ครวญไตร่ตรองซึ่งผลดีผลเสียก่อนจะตัดสินใจทำเสนอวิธีการให้ความรู้ด้านเพศศึกษาและการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่นเพื่อลดอัตราการตั้งครรภ์ สืบสวนให้มีการคุมกำเนิดหลังคลอดหรือหลังแท้งแก่วัยรุ่นโดยการเยี่ยมบ้านหรือนัดตรวจติดตาม เพื่อลดโอกาสการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น พยายามแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยการพยายามสร้างความตระหนักในการเห็นคุณค่าในตนเอง มีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสงวนตัว สร้างความตระหนักเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยอาศัยหลักเสริมแรงเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจภายในจิตใจ นำไปสู่การมีทัศนคติทางเพศในการรักษามวลสงวนตัวที่เหมาะสมได้ดี สอดคล้องกับ วัลยา ธรรมพินิจวัฒน์ [4] วัยรุ่นไทยยังมีความรู้ที่จำกัดในเรื่องเพศศึกษามีค่านิยมทางเพศที่เป็นอิสระ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ทำให้มีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์รวมทั้งการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การเรียนและอนาคตของตัววัยรุ่นเอง

ด้านอาชีพและความต้องการความช่วยเหลือพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการความช่วยเหลือในด้าน

บริการสถานรับเลี้ยงดูบุตร ร้อยละ 41.81
นมในการเลี้ยงดูบุตรคิดเป็นร้อยละ (35.88) เจ้าหน้าที่
ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือครอบครัวคิดเป็น
ร้อยละ (31.64) และอาชีพที่ต้องการฝึกคืองานธุรกิจ
ร้อยละ 54.52 และมีความต้องการฝึกอาชีพเกี่ยวกับการ
ค้าขาย ร้านเสริมสวย ร้านอาหาร จะเห็นว่า
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการความช่วยเหลือ
ในเรื่องทุนในการประกอบอาชีพรวมทั้ง
ความต้องการในการเลี้ยงดูบุตรจากผลการศึกษา
แสดงให้เห็นว่าด้วยวุฒิภาวะที่ไม่พร้อมระดับ
การศึกษาที่ไม่สูง ทำให้โอกาสในการหางานทำ
ลำบากมากขึ้นอาชีพที่ประกอบอยู่ก็ได้รายได้
ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และการเลี้ยงดูบุตร
ทำให้เกิดความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องทุน
เพื่อที่จะได้ไปประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้
ให้ครอบครัวสูงขึ้นอาชีพการค้าขายหรือการประกอบ
ธุรกิจเล็กน้อยๆ แทนที่ทำงานรับจ้างทั่วไปซึ่งมีรายได้
ที่ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น
ว่าการมีบุตรก่อนวัยอันควรนั้นวุฒิภาวะในการเลี้ยงดู
บุตรยังมีน้อยวิธีการเลี้ยงดูบุตรจึงยังไม่ตรงตาม
หลักการที่ควรจะเป็นและไม่มีโอกาสได้ศึกษาข้อมูล
ในเชิงวิชาการจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ การเลี้ยงดูบุตร
ก็ขึ้นอยู่กับวิถีปฏิบัติที่บิดามารดาเคยสอนไว้ ซึ่งเป็
นการลองผิดลองถูกทำให้กลุ่มตัวอย่างจึงมี
ความต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปช่วยเหลือ
ในเรื่องของการประกอบอาชีพ และความรู้เกี่ยวกับ
การเลี้ยงดูบุตรมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานการวิจัย

1.1 ควรสนับสนุนให้วัยรุ่นในพื้นที่ได้รับ
การศึกษาที่สูงขึ้น เพื่อลดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์
ก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ซึ่งจาก
ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์และ
ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรส่วนใหญ่ มีการศึกษา
ที่ไม่สูงนักไม่ได้ทำงานโดยส่วนใหญ่พึ่งพารายได้

จากพ่อแม่และสามีเป็นหลัก ซึ่งตลาดแรงงาน
ก็ไม่ค่อยมีตำแหน่งว่างให้กับคนกลุ่มนี้ เนื่องจาก
อายุน้อยและวุฒิการศึกษาต่ำ ซึ่งหากมีก็จะเป็น
อาชีพรับจ้างทั่วไปซึ่งได้รับค่าแรงที่ต่ำ ดังนั้น
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องเร่งในการส่งเสริม
สนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชนได้อยู่ในระบบ
การศึกษายาวนานขึ้นสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อ
ในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มช่องทางและโอกาสด้าน
การประกอบอาชีพที่ดีขึ้น

1.2 ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด
และการวางแผนครอบครัวซึ่งวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์
ส่วนใหญ่ไม่ได้ไม่ป้องกัน/ไม่ได้คุมกำเนิด ดังนั้น
ควรจะต้องรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับการ
คุมกำเนิดกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น โดยในกลุ่ม
ที่อยู่ในระบบการศึกษาต้องสอนเรื่องของการ
คุมกำเนิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ผลกระทบ
ของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการ
ตั้งครรภ์เมื่อยังไม่พร้อมและในส่วนของกลุ่ม
ที่มีบุตรแล้วนอกจากเรื่องของความรู้เกี่ยวกับการ
คุมกำเนิดแล้วควรเพิ่มในเรื่องของการวางแผน
ครอบครัว

1.3 ควรมีการบูรณาการความร่วมมือ
เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์
ก่อนอันควรและลดการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น ให้ได้ผล
ต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจของทุกภาคส่วนของ
สังคม ทั้งครอบครัว โรงเรียน ศาสนา ชุมชนท้องถิ่น
และหน่วยงานราชการ ต้องร่วมกันในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหา โดยในส่วนของครอบครัว ชุมชน อาจต้อง
มีมาตรการของชุมชนในการช่วยกันสอดส่องดูแล
พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ โดยหน่วยงาน
องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โรงเรียน วัดหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
ในพื้นที่ เข้ามาหนุนเสริมกิจกรรมให้เด็กและเยาวชน
ได้มีกิจกรรมที่ดีเกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
โดยมีเจ้าภาพหลักในการดำเนินการและมีการ
เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการ
แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การประเมินความจำเป็นเพื่อการพัฒนาหลักสูตรของนักเรียนระดับอายุต่ำกว่า 20 ปี เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

2.2 ควรทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาและยังไม่มีเพศสัมพันธ์ โดยทำการศึกษารื่องการมีเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควร เพื่อให้ทราบแนวคิดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรรภ์ของวัยรุ่น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปแก้ไขปัญหา ก่อนที่จะเกิดปัญหากับวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และตั้งครรรภ์

เอกสารอ้างอิง

- [1] จรรยา ดวงแก้ว. **ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.
- [2] ชัยวัฒน์ บัจพวงษ์และคณะ. **เพศศึกษาแบบใหม่**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. 2524.
- [3] ไทยรัฐออนไลน์. **ปัญหาการตั้งครรรภ์โดยไม่พร้อม**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. 2555.
- [4] วัลยา ธรรมพินิจวัฒน์. **เพศศึกษาสำหรับวัยรุ่นไทย**. **วารสารการพยาบาล** .25(4), 16-23. 2553.
- [5] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรรภ์ไม่พร้อม**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2545.
- [6] อุไร สุมาริธรรม. **จิตวิทยาวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545.
- [7] เอแบค โพลล์. **ประสพการณ์และทัศนนะของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน**. 25(4),16-23. 2554.